

У червеном царстве сатани.

У „Новим Селу“, пошлених на наших парасток у Галичини вшила тота стати, по словох нашей парасткини, котра сцекла в большевляцкого „дряго“: Мл к цалу припоминке нашим читачом.

На новей большевицкей нацинии.

— Поведеце, як випатра живот у колгоспных и радгоспных?

— То една мука! Горши як рабство, як нациния (стара грофовска нациния). — З початку дакому випатрало, же буде у тих колгоспных добре. Худоба думала, же буде мац хижки и жем стредних и богатих, и шницх статок в валалу. Та не дуго ше пешели. Достали хижки и кашу жем, але не за себе! На претпло тому ані три роки х вони у тих хижках поумерали од гладу! Гадоване у тих колгоспных водак нї до чого! Пришло за наша дажкого нахриста и тот командув по свойому! Робота у колгоспу випатра так: На дашнец хижки поставени по еден бригидир. Додня бригидир висани на роботу и надпатри роботничих у полях. Човек тям не ма шлебоды. Над главу стої цали дзень бригидир — надпатрич, а ми мушме слушац и робити! Каждый нараст муши зробити назначену роботу. Каждый муши зробити, тельо кельо му роскажу. Хоч вдохнеш, але мушиш зробити! И робити треба од швитања до проней ноци! Нараз и по седемнац годани на дашне! А кед нет шикей нуажней роботи, вони винумую каяки роботи, лем же би мучели нараста!

— А у нас, видзиче, комунисти приповедаю, же ше у нїх роби лем по 6 годзин на дашне, а кажде пята дзень, же ше не роби!

— Бренту ноци! И у нас так гуторелих. Але ше не можем за цали час (за шїейси роки) адогадац, же би нас голем раз пуццели дому до ноци, крєм теде кед правели политични складаки, кед приходва жидраци в варошу приповедац! Е, геди нам кажу охабїц роботу и шницям поїси на складку. И лят у нас жадного шлебодного дня! Параст не ма терая ані видзелю, ані швето, ані еден шлебодний дзень у року! Я чула, же у варошу дїдає не роби лятї дзень. Не знам нї то правда. Але на валале того нет.

Гладки и вмаранути.

Мня и самому чулке, же лет ані еднїго шлебодного дня.

Мудросц живота.

У едней давней пустинї жил побожни пустиник. Жил строгим, побожним животом найлекши животних крижи и талези примал з иельку черпелївосцу. Вон не знал цо то наричало на свой живот.

За того пустиняка дїнало ше еден барз зли и погубени человек. Баш шедзел вон у марчїи при погару зос своїча дїятїнами. Бенїеда им якош примал на того пустиняка и на його ангелску церквейкошїю. Тот али человек кед чул, цо ше и пустинякаїн башедув вїерел в песцу до стола, блїскул алима очми и гварел:

„Но-ле ставме ше, же и його черпелївосц надвляцам?“

И такой други дзень рано пошло до пустинї, дає тот святї пустиняк жил. Добри старец мал малкого шницяна, котри му чувал заграду и явал пустинякови, кед дїнем животниї сцели робити чкоду у заградї и на оводох, котри пустиняк у пустинї з чезку муку одховал.

Кед лем али человек припол ту загради, пшичок го приптал аос гласким бреханьом.

— А, видзиче, яке вони покло створели? Так ише на швецє не було! Як мой цїдо приповедали, аїц у робстве под панамі так не було. Голем надзелю дали шваецї. А терая того нет. Вїам то чудне. И ми то не верели. Та гуторели: будає рай... А по нам указали преїлти! Вижелно на цольо, же-нто дали дзень робити и потїм у полях поццопац! Здогадаєм ше, го було кратки час пред тим як сом сцїела. Вїнвали нас на цольо вїберац цїкляу. Була возна шельє, жїмно и ирази. (У нїх цїкляу стої и до Крачуна по полях, и кед ше жем змарїши, вец кажу вїберац). Уж поц цїма, палац пред очми не видно, а вони не пуцаю! Так ми три ноци прецоцвали на цїкляовим лїбецє на полях. Лем жєни цо мали мали дзєци, пуццели рано на вол годзини цїкляу!

— А як плаца за роботу?

— Цїтаєс ше як плаца? Нїж не плаца! Треба робити дуго, вельо и шїкко вїдармо! Лїдво, цо даю вец! И то велька ласка, же нам за нашу жем, на нашу роботу даю гаралацок юшїи! Таки то бїдїи наш парастки живот у тей проклятей хижки.

Цо швет ише не видаел!

Сец даваю на робити шницям нараз з едного котла, три раз на дзень. Але едло вше едїяке: постїе и рїдкє! Крємтїя и вода! Омасти од 1930. року нїхто ані не видзел! Вше лем гола вода (зупа). Хлїба цалком не даю! Даю лем едлу кїду чарней муки на особу за еден робити дзєнь! А за еден робити дзєнь, рахую вони три днї роботи! Таки большевици!

(Далїй будає).

По шмерци Мєгра Мудрого

„Боляца утрата“. Под тїм пасловом лїшу нашу украинску новину аос Львова „Недїля“ того: В Рускии Керестуре умар у 62. року живота еден од найлекших дїятельох бачванскєй украинскєй колонїи о. Михайло Мудри. Покойни не лем же бул глава бачванскєй „Просвїти“ и єї найлекши роботїк, але то була особа, без котрей не мож себе представити живот того понара нашего народу. Родени у Керестуре, покойни звершел богословїю у Загребу, вїшвєцєни у Загребу, аж 1917. року постал парох у Керестуре, главним населєню бачванских Русикох Украиньох. Тутанїй почал

Але али человек влїпел пшичка и без малосердїи го задавел. Пустиняк обраел главу и утар себе слїзу, цо му блїсла у оку, а вец спаднул ту злосом напланатого человека и благо прєгварел.

„Люби мой брашнику, того пшичка я го сам одховал од малото, охабєного цєнатка. Прето ми барз прикрї, же пшичок тебе ровнївал.“

Кед али человек видзел, же зос своїм алїм дїлом лїчого не посцїгнул, ише ше баржей погнївал. Обачєл овоццєл древка, котри цу-сцилїк з чезку муку одховал. Руцел ше до нїх и шїчки нотаргал и поламал.

А старец и на то прєгварел спокойним гласом:

„Чезко ми, же сом и у тїм похїбел. Бо тотї древка я сам посадаел, сам сом их допатрел и одховал.“

На тотї слова али человек аж да лобелїлї. Уж сцел да наїпадня з песциами мирного пустиняка, бо му ше видєло, же ше вон лем прави таки мирни и черпелївї. Руцел ше на пустинякови колїбку и ашїнїкїк ю розвалає. За кратки час не стало худобней пустиняковей хижки.

надвїчїяну дїялїосц з три дїла, котри вон створел, останио ва шїкї. То су „Руски Новини“, котри вон 1924. року основал и лїдавал „Народки Дом“ у Керестуре, котри в найлекши у цалєй нашєй колонїи и праве цєнтрала друцкєвєного живото и „Руска Друкарїя“. Бачвански Русини направели свойому прєдїану величїви похороп, а история Бачнєй його нїда не забудє.

Так єго наша браца припїнаю заслуги нашото славного прєдєка.

РУСКИ КЕРЕСТУР.

1. дєцємбра, державне швето зєдїнєня Сєрбох, Хорватох и Словєнох у єднєй державї, прєславєни у нас у перкїи зос Благодарєнїєм, на котрих були присутни шницї местнє власцї, школьскє дзєци, шницї друцїя и други. По Благодарєнїю була у Нар. Домє Академїя, на котрей трїмал бєтєду означєню 1. дєц. Шкєлор Яко, учитель, дзєци декламовали краснї декламацїї — найлекшиа була „Софронко“ од нашото поети Я. Фейси — а школьскї хор под ровнаньом учителя М. Кєвача барз складно одшївал даскельо шпїванкї Сала Народного Дому була полна.

За обцинскї вїбори, котри булї в едєлєкє б. дєц. востанєни су три дїсти Яковерна прїята до суду лїста, котрей аї чолє Янко Сабалонї з Вєлького шору (у Лабонївєй хижї напрок Народного Дому), другєй на чолє Александр Макаї з Маковєского шору, а трєцєй на чолє Андри Медвїшї з Кїнуцаного шору.

ПШИКОРЕВЦИ.

Осудєни. Шницїм вон ише пред очми страшии случїя, котри ше доїдєлє у Пшїкорєвцех прєд цар мєдцїи Иван русєк Петро Жиповскї дал ше прєд даскельома роками на комєнцию Божєви Перошєвїч зос Пшїкорєвцех Истї Перошєвїч да цо муши Жиповскєго ищєй отримовал забїл го на полях у колїбї на спїно, и да зїкрїє шїла сєбїшєва, вєкєлєд на илєгє слами и запалєл, так же колїба згорєла, а Жиповскї ише цалком вїнєк, як то уж о тїх страшиим случїєм було обшїрно ишєано у цїтих пшїчїох.

За того убїїство терая Окужнї Сул у Осеку осудєл Божу Перошєвїча на дожївото робїю. Тот случїя най будає ишїцїм поука, цо ше дїю на комєнїю. А. П.

Али человек али вїстал од тєй своєй злобнєй роботи. А пустиняк кед видєл, же тот человек вїстатє одбєгаул по фрїшкї воду и понукнул му, да ше дакус окрїпк.

И зос тим надвляцал пустиняк алого человека. Вон ищєй не мог вїтрїмац, спаднул пустинякови до ногох и гварел:

Отчє, опросц ми! Опросц ми шїкко зло, цо сом цї зробєл! Я видзим, же зос тобу є сам Бог. Та мнє аз зло добрим заїпацєл! Молї ше за мнє Богу, бо єд терая сцєм лем йому служїи.

Добри старец одповєд:

„Брату! Кед маш добру волю, вец цї Бог да свою помєц.“

Од того часу тот али человек не сцєл охабїц старїа. Остал при нїм, да поправи свой живот и да старїу поправи яробєну крїяду. Бул вїрнїйши од пєл. Не спочївал, цок не справєл нову хижку, а вец посадаєл цовк древка и допатрєл их як дзєци. Поматєл пустинякови аж до шмерцї, а по шмерцї допатрєл йому на спомнї хижку и заграду и черпєлїво подїошєл шїчки прикрєсїя, цо му у живїцє прїшїли. И вше дарковал пустинякови, же го научєл правдївєй мудроснї живїота.

При дзверох пекла.

Наша ше столица Ескавиі находан у страшной ситуації, у леньо горшеї, як ше виходял французки варон Верден у шветовой войны, под котрим загинули тисячи и тисячи Немцох и Французох. Мадрид линатра же будзе вдеп велики гроб, у котрим большевици поховоу себе и мирис, нікому ніт на виновате жительство Мадриду. Борби у Мадриду не маю прикладу у исторії и огляду на цалком шалове, дзвє иреливане крови и забиванє людцох.

У тунелох поджємней ижелянці полно народа. Ту ше поскривило цэвинше жительство — великим жєм и дасци, гладни и смѣрни ит шку згод жєм висц. На однім маспе бомба погубела вентилятор. Постало душно, лєзас ше почвли дрипти ту виходу, да удихно шнєкохо вондуху. У смертельним страху тажєли вдан по других. Даскєльо особи були злажєни, даскєлї од страху ошалєли.

На уїцєх у штрєдку Мадриду видно жєм, як ше на глас модля. Винадєя ше блукаю громади дєцох, котри стрєтели родитєльох и своєго родзину.

И вшадан смертельни страх. Рошири ше якаш вистка уж маса народу сцєка у одним напрямю, даскєди баш там, дасє надаю бомби.

Большевицка команда уж не владє з варотом. Вшадан ишиор, лєдовирь, на шнєких те сумня. „Цивилну гарду“, котра войовала на странї большевицох, большевицка команда розоружала и заварла до касарнох. Анархисти давнєли до владуху (динамитом) дом, дасє социал-демократи мали свою сходаку.

Най ше вонє иду на фронту вадлиці — кричали.

А дасє и бомби народного войска тєл. Франка робя свою роботу. Бомби и гранати порили шнєчки мадридски улицы, роввалєли велї красни палати. Дзирн од бомбох знаю бєц 5 мет. глїбоки и даскєльо широкы. У штрєдку Мадриду нєт ніякого промєсту. Шнєчки глаши штаций трамвая и варошкєй жєлєзницї у руцєх народного войска. А я хто ше усудан тєраз пуговац?

Вомбардованє Мадриду не прєстєва. Народне войско указує силнє героїство. Кажди дасє и так на байонети и воєн. Шнєчки су

Посидаїце предплату!

Писмо з Керестара.

Два файти бачикох з Керестура. — „Одбєгла му баба“. — Нова модя у Керестуре.

Слава Исусу Христу и на вики слава!
Панє редакторє!

Примєце поздрав одимчє Вашого бачика Дюри. Сєм. Вам повєсц, же у нас у Керестуре єст два файти бачикох. Єст одни „Бачикове з Керестура“ цє пишу писма до новинох, а єст такєж до пишу писма и... Владикови. Та сєм Вам повєсц, же я не медєн тїма бачиками, цє пишу владикови. Воно, кєд би ми бул дасктори паноцєц родина, а ище з Керестура, та цє я знам, чи бим и там не писал. Тєдє бим уж не шнєгулєрал за себе. Но а так, цалком ме не интересира...

Читал сєм у новинох, панє, же якишик богати пан охабєл у тестаменту дасєшєц милїонї динари своєму цимборн, нежєнячови, ає лєм так, кєд по його шмернїя вєжнє його гдовнцу за жєну. Кєд ше му питали чєм тєлє пенєжтво охабя приятельови, а вон гварєл, же му ше сєє ошлєщєл прєто; бо ше тот истк лєйтан ише з нього шмєлї, кєд повно дому вриходєл, а жєна ше з нїм вадєлєл. Та сєбє

сємодим, же так ше борнїи дугє не мож, же такого вєжнє не чєтєрмажє анї перви мароканских Арлєох.

Пєкєлєни днї времєннєго тєраз єскавєска столица.

Мадрид умєрє у страшних мукох, залати а власну крову. А адалєкованц зато ма своїм и московским большевиком.

Самн прєквали.

Парламент („кортез“) большевицкєй єспанскєй владї послал явнє поджєсєванє прєзидєнту французкєй владї Блєуму, вєц владї Большев. Русїи и владї у Мєксїку — за дєтєраннїю помєц єспанским большевиком у борбї з народним єспанским войском. Так єто єспанскї большевик зєкє прїзнали, же их помєга большевики Москва и Мєксїко. Бєтєй нєтворї дасєно бн их не було.

Цє роби Англїя.

Англїйска владє, наймоцєнєйшєй держани на швєцє, у остатнїм часу вєлєко бєтєдєує о тїм, же тєрєба прїнїц демократєкн шор у швєцє, Союз Народох и обцнє мир. А потрн шнєчко того вїдавє Англїя силнє милїардн на гвоїє нєоружанє. Бєрє нєшаглн будовац воннє ладї и аєроплани. Англїйснє мнїстер вонканнїх дїлох Идєн вїзнаєл, же ше Англїя нєоружує лєм прєто, да ма силу браїцє права Союзу Народом и помєгац тєй держани, котра бн була од другєй нєпаднута. Така бєтєдєа мнїстра Идєн, нїчєго не можє врєшєвєднїц, бо Англїя можє обранїє Абєссїнїю, а иплєк то не врєбєлє. А Союз Народох и так ма своєо прїва лєм на папєрї. Ає ше мушнє найєц дєлєк вїтварєкє, кєд ше нєоружує Явнїя, котра дєтєрєз внє рєбєлє на — розоружанє.

Грєчєска дїктатура.

Кєд ше врєцєл нєзєд (прєцєлого лєса) до Грєчєскєй крєлї Георгнї, думалєя воннїчєрє, же зєшє нєстєнє зє владє, же ше буду ваднїи и обєгован за влєсц тє упрєцєсєцовєц державу. Ає на шєсєцє крєлє прївалє владу гєнєрєлу Мєтєксєсу, котрн зєвєдєл шорнє з тєрєду руку учнїтєлє тєлєвнїх демократєкнх политєчєрєох.

думал чловек, най виднїи и тот бєтєрєсєкє, же не так дєлєкє а жєтєу на крєї внєходєнн. Знєцє, и я о жєнєох тєраз шлєвободнєїше внєшєм, бє ше тнївєм на своєо бєбу. Цє думєцє! Малє не одбєглє!

„Цє-жє, гварн, кєд можєу дєлєкнє чєм бн я нє“. И малє не пошла за якогош младнєго дїца. Та ише розунїм бєбу, ає ше чудуєм, нєц дєлєкнє „одбєгую“. — „Лїбнїм тє“, гварн, „бєрє, та не можєм прєз нєго жнц...“ А вєц повнєїше рєк-дєвє тє охабїл: „Нє можєм“, гварн, „з нїм жнц, гє, та...“ Чудуєм ше, чєм ше и родитєлн гнївєю на своєо дєлєкнє, же чєм „лєбєщєю“. А по правдє нєт нє чнєм ше чуєвалє.

Ицєм я коло дєвєцє годєнн вєчєр Вєлїкнм Шором а коло мнє прєходєлє лєпннє и дєлєкєчєтє. Ицє можє в дошкєлнє малнє бн хєднїц тє дєлєкєчєтє прїваєкє а хлєвнїцє курє. Прєходєлє коло мнє та не лєм же нє прїздравкєю, ає ише я прєздєлєваю.

„Гє-гє-гє, бачн Дурє з Керестура!“
Пїтам ше вєц кєтєрє дєснє сунєдєковєму хлєвнїцєк, цє тє за єднн, а вон гварн:

— Гє оєлє на прєтєкнє иплєк.
Жє на прєтєкнє?

Мєтєксєсє парламєнт рєвалуцєл, ає у нєтєо врємє условєл ше, да аробн шнєчко, же бн ше крїзє змєнєлєлє и же бн упрєва держани була чєснє и солєснє, да держаннє можє бєц зєсєвнєо державу адалєкованнє. Бєзрєботнєсцє аємєншєлє так, же дєлєкє вєсєтєвєлє бєрє и нєдводннє крєлє у Мєкєдонїї. Ту вєлї тнєсєчнє бєзрєботннх нєшлєлє аробєк, а вєц ше худєбнєм нєдвєлєлє аєушєкє жєм. И народ грєчєсєкнє зєдоволннє зєлє тєрєду аєлє поштєтєу владу крєлєвєсєкєго гєнєрєлє Мєтєксєсє.

Потопєннє трн большев. ладї.

Воннє аєроплани народнєй владї бомбардовали в нєдєлєкє 30. нєкє цуку Кєртєвнєку, бачн у чєсу, кєт трн вєлїкнє большевицкнє ладї в Русїи внєкєдєлєлє воннє мєтєрїєлє зє єспанскнх большевицох. Шнєчки трн ладї булнє потрєфєннє од бомбох и поплнє на морєкє днє.

Шмєрц прє свнєтнє обрєвнї.

В єспанскнм варошєу Барцєлоннє зєбнлє комуннєстнє рєботнїкє лєм прєто, же малє у своєї хнжнє свнєтнє обрєвнї. Тот члєвєк охабєл жєтєу и сєдмєрє дєцєн. Так єто вннєтєрє прєслєкєнє бєлєшевицкє „лєлєбєдєлє“.

Прєцє Мадрид у огнє и крєвнє.

Єспанскнє большевицкнє снєлнє уж нєвалуцнє Мадрид и охабнєлє гє гєнєрєлу Фрєнкєу, да ше варошє спєшнє од прєпєсєцнє. Ає послєнннє мєксєвєсєкнх большевицох прнє єспанскєй большевнєкєй владї Рєзєнбєргє спрнєшнєлє ше тєму и ннєтєлє, да ше Мадрид браїцє до остєнєкє. Вон ше аєрєжєл, же мєксєвєсєкнє большевицкнє не дєлєкє вєпєлє єспанскнм нїлєку помєц, кєд воннє нєвалуцнє Мадрнє. И прєто зє дєлєкє мєксєвєсєкнм большевицком. Мадрид тєрєз у огнє и крєвнє.

Подзєкованє.

Грєкєкєтє парохнєялнє Урєд у Дєвнїннн (Боснє) сєрдєчнє дєлєкєу шнєчкнм дароватєлєм у Рускнм Керєстурє, котрн тнх днєох даровали на дєврєшнєнє полєй грєкєкєтє рускєй цєркннє в Дєвнїннн. Цєркнє уж нєод крєпєкє, жєм ю тєрєба зєлєнєкє и звонкє ошєсєцнє. Шнєчкнє дароватєлєсє у Керєстурє дєпомєглн, же цєркнє можє бєц нєдушєй вєрнє сєтовєлє Бєгу на Слєву Бєжєу а чєсєц и хєсєсє рускє-укрєїнєсєкєго народу у Боснєй днєж по блатє дароватєлєлєох.

о. Мнїхєлє Юрнєстнєй, парох.

— Шнє так, мєлє гєдннєкє и хєдєлє до гварнїї.

Дє гварнїї? А нєц нє знаю поучєрєц? Та дєс жє нє роднєтєлє, да нє зєлєру? А тєдє ше мє бєбє умнїшлєлє!

— Шнє роднєтєлє самнє нєганєнєю, а гєч нє нєганєнєю, ає по знєкє кєд дєсєкєкє плєчє, же бн внїлє бє и другнє иду.

Та внєдннє, панє рєдєкторє, нєт нє чнєм ше чудовєц. Кєд дєлєкє вєрннєснє, вєц рєднєтєлє плєчє. Бє дєлєкє одбєглє! Та внєдннє, тє нам тєтє нєвєлє мєвлє у нєвннм вєлєлєлє.

Пнєсєлє писмє у Рускнм Керєстурє рєкє нєєр дєвєсєтєо грнєцєц нєсєтєго нєвєснєрєлє осємнєстєго тєтє тнєдєлєкє по Мнїхєлєвнє, а пнєсєлє гє бачн Дурє з Керєстурє.

БРАЦА РУСННН!

Чнтєїцє и рєшкєрїцє єднннє нашє народнєя часєпнєсє

„РУСКННН НОВННН“.

